

DRAUGAS

PERIODICALS
November 18, 2004
Vol. XCV

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

95-IEJI METAI

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, LAPKRIČIO - NOVEMBER 18, 2004

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 11-17-04

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

95th ANNIVERSARY

Nr. 223
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Rimtis ir linksmumas
Philadelphijoje.
Sutikta nauja
kulinarijos knyga.
Prisimintas „Dirvos“
redaktorius.
2 psl.

Lai gyvuoja Latvija!
Ar reikėtų keisti
JAV konstituciją.
3 psl.

Pajudėjo Lietuviai
žurnalistų sąjunga.
Kūrybingos Los
Angeles lietuvaitės.
4 psl.

Sielovados centras
Lietuvoje tęsia veiklą.
5 psl.

Šv. Kryžiaus bažnyčia
minėjo 100 m. sukaktį.
Padrasinantis žodžiai
Lietuvių operai.
Amžinam poilsiui
palydėti Tėviškės
parapijos nariai.
6 psl.

Sportas

* Antrąją pergalę iš eilės
ULEB taurės krepšinio tur-
nyre iškovojo Vilniaus „Lie-
tuvos rytas“. Antradienį „Lie-
tuvos rytas“ krepšininkai 96:73
sutriuškino Neapolio „Pompea“
(Italija) komandą ir šiuo metu
pirmauja savo grupėje. Vel
naudingiausiai nugalėtojų gre-
tose žaidė amerikietis Frede-
rick House, pelnęs 27 taškus.
20 taškų į varžovų krepšį įmetė
Tomas Delininkaitis.

* Trečiąją pergalę iš ei-
lės FIBA moterų Eurolygos
krepšinio turnyro A grupės
trečiojo rato rungtynėse iškovo-
jo Lietuvos čempionės Vilniaus
„Lietuvos telekom“ krepšininkės.
Trečiadienį vilnietės sve-
čiuose 70:45 sutriuškino Sankt
Peterburgo „Baltijskaja zvezda“
(Rusija) komandą. 25 taš-
kus nugalėtojos pelnė Kath-
ryn Douglas.

* Lina Stančiūtė perga-
lingai pradėjo „II Trofeu
Ciutat de Barcelona“ ITF se-
rijos teniso turnyrą Barselo-
noje, kurio prizų fondas yra
25,000 dolerių. Vilnietė pirmoje
dvikovoje 6:0, 6:2 sutriuškino
italę Valentina Sassi ir pateko į
aštuntfinalį.

* Septintą pergalę iš ei-
lės JAV NBA reguliariojo se-
zono rungtynėse iškovojo bei
absoliučiai lygos lyderiais tapo
Vakarų konferencijos Šiaurės
Vakarų grupėje pirmaujan-
tys Seattle „SuperSonics“
krepšininkai. 37 taškus nugalė-
tojams pelnė Ray Allen.

Naujausios žinios

* Užsienio reikalų minis-
tras Kybartuose domėjosi
Kaliningrado tranzitu.

* Antanas Bosas siūlo-
mas į Aplinkos apsaugos ko-
miteto pirmininkus.

* Europarlamentarai iš-
pėja valstybių vadovus ne-
patekti į Maskvos pinkles.

Valiutų santykis
1 USD — 2.659 LT
1 EUR — 3.452 LT

Rusijos įmonės gali būti žvalgybos priedanga

Vilnius, lapkričio 17 d. (BNS) — JAV analitikų pareng-
toje pažymoje teigiama, kad Ru-
sijos energetikos bendrovės gali
daryti įtaką Lietuvos politi-
kams.

Kaip pranešė LNK televi-
zijos žinios, pažymoje rašoma,
kad dalis dujų įmonių tėra slap-
tos žvalgybos agentūrų priedan-
ga.

Tačiau, kaip rašoma dien-
raštyje „Respublika“, Lietuvos
valstybės saugumo departa-
mento pareigūnai sakė patys to-
kių perspėjimų nematė ir abejo-
jo, kad televizijos kompanijai
įmanoma gauti slapstus dokum-
mentus iš JAV pareigūnų.

Tuo tarpu JAV ambasados

Lietuvos pirmasis sekretorius
Anthony Pahigian Lietuvos ra-
dijai teigė, kad jokios oficialios
JAV įstaigos nesusijusios su šia
pažyma ir nežino, kas ją galėjo
pateikti komercinei televizijai.

Slaptoje pažymoje, kuria,
anot LNK, parengė analitinį
darbą dirbantys buvę aukšto
rango JAV pareigūnai, pažymi-
ma, kad Rusijos vykdoma ener-
getinė politika turi kelti NATO
valstybių susirūpinimą. Aiški-
nama, jog Rusijos bendrovė
„Gazprom“ sukūrė neva neprik-
lausomų dujų tiekėjų bendro-
ves, per kurias atsilygina vietos
politikams, o pačios įmonės vei-
kia kaip slaptos žvalgybos agen-
tūrų priedanga.

Amerikiečių pažymoje ispė-
jama, kad Rusijos dujų įmonės
Lietuvoje gali padidinti „ir taip
jau rimta korupcijos problema,
taip pat skaidrumo trūkumą
Rytų bei Vidurio Europoje“. Pa-
bėžiama, kad tai gali „paska-
tinti politikus artimesiems ry-
šiams su Maskva, artimes-
niams, negu modernių pažiūrų
atstovų būtų užmegzti su de-
mokratinėmis valstybėmis“, su-
kurti turtingų vadovų klasę, ku-
ri turėtų įtaką šalies politinei
sistemai, bei užkirsti kelią in-
vesticijoms iš Vakarų Europos,
mat „jos nenorės konkuruoti su
neskaidriomis Rusijos kompani-
jomis dėl privatizavimo ir inves-
tavimo galimybių“.

Tarp abejotinų „Gazprom“
įkurtų bendrovių minimos ir
„Eural Trans Gas“, „Itera“ bei
„Dujotekana“.

Anksčiau tarp kandidatų į
ūkio ministrus, o dabar į Seimo
pirmininko pavaduotojo postą
minimas Darbo partijos narys
Antanas Bosas yra „Iteros“ pa-
dalinio Lietuvoje bendrovės
„Itera Lietuva“ akcininkas.

Pats A. Bosas teigė, kad
įmonė dujų nebetiekia ir yra už-
daroma, o „Respublikai“ televi-
zijos paskelbtą informaciją ko-
mentavo trumpai: „Anekdotas“.

Darbo partijos vadovas Vik-
toras Uspaskichas anksčiau pel-
nėsi iš dujų tiekimo į Lietuvą,
turėjo dujų Nukelta į 5 psl.

G. Petrikas kol kas Lietuvai išduotas nebus

Vilnius, lapkričio 17 d. (ELTA) — Prieš kelias savaites
trečio vaiko tėvu tapęs buvęs
EBSW bendrovės prezidentas
Gintaras Petrikas gali lengviau
atsikvėpti.

Užvakar JAV teismas ati-
dėjo jo išdavimo Lietuvai proce-
dūrą. Manoma, kad vienas iš
šio proceso pristabdymo moty-
vų galėjo būti teismui pateikti
dokumentai, jog G. Petrikui gi-
mė sūnus Lukas, kuris iškart
tapo JAV piliečiu, rašo dienra-
stis „Lietuvos rytas“.

Tai G. Petriką dar labiau
susiejo su šia valstybe. Prieš
penkerius metus Petrikams gi-
mė mergaitė, kuri taip pat yra
JAV pilietė.

Manoma, kad G. Petriko
ekstraditacijos byla pereis per vi-
sų pakopų teismus, o galutinį
sprendimą pasirašys JAV tei-
singumo sekretorius. Visos šios
procedūros gali užtrukti ilgai,
rašoma dienraštyje.

Buvęs Kauno bendrovės
EBSW vadovas Lietuvoje įta-
riamas 80 milijonų litų iššvais-
tymu.

Nuo Lietuvos teisėsaugos
G. Petrikas slapstėsi septyne-
rius metus. Jis buvo sulaikytas
gegužės pradžioje Los Angeles.

Jis ten turėjo nedidelį savo
verslą ir, pasak kaimynų, buvo
pelnęs ramaus, draugiško žmo-
gaus reputaciją.

Troleibusuose — ir kalbos pamokėlės, ir teatralizuotos „zuikių“ gaudynės

Vilnius/Kaunas, lapkričio
17 d. (BNS) — Pirmojo lietuviš-
ko dienraščio „Vilniaus žinios“
100-mečio proga dviejų Vil-
niaus maršrutų troleibusuose
ketvirtadienį vyks akcija
„Kalbėk taisyklingai“.

Dviejuose 2-ojo ir 19-ojo
maršrutų troleibusuose kartas
nuo karto skamba lietuvių kal-
bos valandėlių įrašai iš Lietu-
vos radijo fondų. Akcijoje daly-
vaujantys troleibusai pažymėti
specialiais lipdukais.

„Mintis surengti tokią akci-
ją šovė bevažiuojant troleibusu,
kur kartais pasiklausius kai
kurių žmonių tarpusavio paš-
nesio šiaurės plaukai. Todėl
pagalvojau, kad šioje netradici-
nėje vietoje būtų veiksminga
paleisti įrašus, kaip vartoti vie-
ną ar kitą žodį“, pasakojo akci-
jos organizatorius Vilniaus mo-
kytojų namų projektų vadovas
Juozas Žitkauskas.

Tuo tarpu trečiadienį Kau-
ne, Tarptautinės studentų dien-
nos proga, be bilieto važiuojan-
tiems troleibusų keleiviams
vietoj baudų buvo dalijamos
morkos ir atmintinės. Taip ti-
kėtasi sugėdinti „zuikius“, ne-
susimokančius už važinėjimą.

Vaiko teisių konvencijos 15 metų sukaktį minintys vaikai ministrui pirmininkui Algirdui Brazauskui įteikė deklarataciją, kurioje prašė priimant bet kokius sprendimus atsižvelgti ir į jų teises, o Vaiko teisių konvencijos dieną — lapkričio 20-ąją įtraukti į atmintinų datų sąrašą. Nuotr.: Vaiko teisių konvencijos sukakties minėjimas Savi-
valdybės aikštėje Vilniuje. Tomo Černišovo (ELTA) nuotr.

Lietuvoje — pigiausia

Oslo, lapkričio 17 d. („Bloomberg“, „Interfax“/BNS) — Lietuvoje pagrindinių prekių
kainos yra mažiausios Europo-
je, tuo tarpu brangiausia Senojo
žemyno valstybė yra Norvegija,
teigia Europos kainų tyrimų
bendrovė „Pricerunner“.

Lietuvoje kainos yra 26
proc. mažesnės už Europos vi-
durkį, rodo atliktas 48 pagrindi-
nių prekių grupių kainų palygi-

nimas. Estijoje kainos yra 19
proc. mažesnės už vidurkį, o
Norvegijoje kainos viršija re-
gionų vidurkį 21 procentu.

Pasak tyrėjų, kainų skirtu-
mus Europoje nulemia skirtingi
mokesčių tarifai, konkurencija
šalių rinkose, valiutų kursų
svyravimai ir pajamų lygiai.

Lietuva, anot „Pricerun-
ner“, yra viena skurdžiausių iš
10 naujų ES valstybių narių.

Jonui Jonačiui nusibodo jo vardo naudojimas

Vilnius, lapkričio 17 d. (BNS) — Vilnietis verslininkas
Jonas Jonaitis nori uždrausti
įvairiuose blankų pavyzdžiuose
neteisėtai vartoti jau bendrine
„piliečio X“ sąvoka tapusius jo
vardą bei pavardę.

Medienos ruošinių gamybos
įmonėje „Aulida“ dirbantis J.
Jonaitis jau kreipėsi į skolų iš-
ieškojimo specialistus dėl žalos
už neteisėtą jo vardo ir pavardės
naudojimą įvairiuose blankų
pildymo pavyzdžiuose nus-
tatyto ir išieškojimo.

Už neteisėtą jo vardo ir pa-
vardės naudojimą J. Jonaitis
planuoja gauti iki 150,000 litų
kompensaciją bei prašys už-
drausti ateityje rašyti jo vardą
ir pavardę visuose dokumentų
pildymo pavyzdžiuose.

„Atsibodo — bet kokiame
pašte pamatysite mano vardą ir
pavardę, mano pavardę tiek
nuvalkiota, kad daugiau turbūt
nebeįmanoma“, sakė 45 metų
verslininkas.

Pasak J. Jonačio, dėl jo
vardo ir pavardės naudojimo
blankų pavyzdžiuose jis nuolat
patiria ne tik moralinę, bet ir
materialinę žalą.

„Suzinojau mano vardą ir
pavardę, verslo partneriai ne-
nori patikėti, kad į juos kreip-
piuos rimtai. Pasirašydamas
bet kokį kontraktą, turiu pa-
rodyti asmens tapatybės kortelę.

Jaučiuosi taip, tarsi būčiau ne-
visavertis. Kiekvieną kartą, kai
pats pildau įvairius dokumen-
tus, sulaukiu priekaištų, kad
turiu įrašyti savo tikrąjį vardą,
o ne nurašyti nuo pavyzdinio
blanko“, sakė J. Jonaitis.

Kauno troleibusuose „zuikiams“ buvo dalijamos morkos. Alius Koroliov (ELTA) nuotr.

Teatralizuota keleivių kont-
rolės akcija „Zuikių medžioklė
su varovais“ pajudėjo iš Studen-
tų gatvės ir veikė visame mies-
te. Renginį organizavo Kauno
technologijos universitetas ir
savivaldybės troleibusų bendro-
vė „Autrolis“.

Atskleista milijonus grobsčiusi grupuotė

Vilnius, lapkričio 17 d. (BNS) — Finansinių nusikal-
timų tyrimo tarnybos (FNTT)
pareigūnai išaiškino 19-kos as-
menų gerai organizuotą grupu-
otę, grobsčiusią milijonus litų
valstybės biudžeto lėšų.

Sulaikytieji itariami įsteigę
daugiau nei 30 priedangos imo-
nių, per kurių atsiskaitomasias
sąskaitas bankuose buvo legali-
zuota iki 45 milijonų litų, ir nuo
šios sumos užgrobė daugiau nei
7 mln. litų pridėtinės vertės mo-
kestio, trečiadienį pranešė
FNTT.

Pareigūnai atliko daugiau
nei 100 kratų ir iš nusikaltimo
organizatorių paėmė penktadalį
milijono litų grynujų pinigų.

Praėjusią savaitę FNTT ir
Vilniaus miesto apylinkės pro-
kuratūros pareigūnai sulaikė
13 nusikalstamą veiklą organi-
zavusių bei vykdžiusių asmenų.

Nusikaltimo organizatorių
sulaikymo operacijoje, kurios
vyko Vilniaus, Panevėžio, Uk-

mergės, Šiaulių miestuose, da-
lyvavo ir Lietuvos policijos an-
titeroristinių operacijų rinktinės
„Aras“ pareigūnai.

Atskleistoje organizuotoje
grupuje veikė ir kriminaliniame
pasaulyje gerai žinomi asme-
nys, priklausantys Vilniaus nu-
sikalstamam „Smauglių“ susi-
vienijimui. Kai kurie iš organi-
zuotos grupuotės asmenų yra
ne vieną kartą teisti. Vienas iš
nusikalstamos veiklos organiza-
torių A. Bernatavičius šių metų
vasarą buvo sulaikytas įtarus
nužudymu.

Nusikalstamos veiklos or-
ganizatoriai be įsigijimo dokum-
entų iš fizinių asmenų Vil-
niaus, Panevėžio, Utenos ap-
skrityse supirkdavo medieną,
metalus, kuriuos pardavdavo
realiai veikiančioms ūkio sub-
jektams. Pinigų legalizavimui
nusikaltėliai buvo įsteigę imo-
nes, į kurių sąskaitas perveda-
mi pinigai už pardotą medieną,
metallą, atliktus darbus.

Bus pradėti griauti nelegaliai romų pasistatyti namai

Vilnius, lapkričio 17 d. (BNS) — Po dviejų savaičių Vil-
niaus miesto savivaldybė pradės
griauti nelegaliai romų ta-
bore pastatytus namus.

Šiuos planus, kuriais sie-
kiama, kad vienu didžiausių
narkotikų gamybos ir platinimo
centrų sostinėje tapęs taboras
nesiplestų, trečiadienį aptarė
Vilniaus meras Artūras Zuokas
ir Vilniaus miesto Vyriausiojo
policijos komisariato viršininkas
Erikas Kaliačius.

Romai jau yra gavę įspėjimą
dėl vykstančių nelegalių statybų,
tačiau jei ir juos neregau-
guos ir pastatų nenugriaus —
tai padarys savivaldybė.

„Taborę praktiškai visi na-
mai pastatyti nelegaliai. Tačiau

tokio drastiško veiksmo nedary-
sime — griausime neapgyven-
dintus namus — nepabaigtus
statyti ar senus ir apleistus. To-
kių pastatų yra apie dešimt“,
sakė Vilniaus miesto savivaldy-
bės Tvarios palaikymo ir prie-
žiūros skyriaus vedėjas Darius
Šaluga.

Šiuo metu svarstoma, kur
būtų galima romus iškeldinti, o
ateityje, D. Šalugos teigimu, ta-
bore bus nugriauti ir kiti nele-
galiai pastatyti namai.

Valdininko teigimu, taborę
žmonės gyvena antisanitarinė-
mis sąlygomis bei nepaiso prieš-
gaisrinių taisyklių.

„Pernai per taborę kilusius
gaisrus žuvo keli vaikai“, primi-
nė D. Šaluga.

Lietuvos radijas nutraukia sutartį su V. Žuku

Vaidotas Žukas
Tomo Bauro (ELTA) nuotr.

Vilnius, lapkričio 17 d. (ELTA) — Lietuvos radijo ir te-
levizijos (LRT) vadovybė įteikė
įspėjimą apie darbo sutarties
nutraukimą Europos Sąjungos
komisarę Dalią Grybauskaitę
seksualinėms mažumoms pri-
skyrusiam radijo žurnalistui
Vaidotui Žukui.

Sutartis su V. Žuku bus nu-
traukta praėjus 2 savaitėms po
įspėjimo, o naujos sutarties pa-
sirašymo tikimybė priklausys
nuo LRT teisininkų išvadų bei
paties V. Žuko pasiaiškinimo,
kurį jis įteiks LRT adminis-
tracijai ketvirtadienį. Tai patvir-
tino Lietuvos radijo direktorius
Rimgaudas Geleževičius.

„Radijo administracijai kilo
įtarimų, jog V. Žukas yra pa-
žeidęs žurnalistų etiką ir darbo
drausmę. Nuo to, ar V. Žukui
pavyks išsklaidyti šiuos įtari-
mus, priklausys naujos sutarties
su juo pasirašymo galimybė“,
sakė R. Geleževičius.

Europos Sąjungos komisarė

D. Grybauskaitė V. Žukas Lie-
tuvos radijo laidoje „Rudens
studija su Vaidotu Žuku“ viešai
įvardijo kaip netradicinės sek-
sualinės orientacijos atstovą.

Šią informaciją pavadinęs
„vieša arba nelabai vieša tie-
sa“, žurnalistas pareiškė, kad
Lietuvos piliečiai privalo žinoti,
kokie motyvai galėtų lemti to-
kios aukštos ir svarbios parei-
ginės sprendimus.

Pati D. Grybauskaitė tokį
V. Žuko elgesį vadino nepado-
riu, o jo žodžius — prasimany-
mu.

Kaip patvirtino Lietuvos
radijo direktorius R. Geležė-
vičius, praėjusią ir šią savaitę
V. Žukas dėl nepaaiškintų prie-
žasčių beveik 3 dienas nesirodė
darbe.

Anot R. Geleževičiaus, iki
šių galiojusi Lietuvos radijo su-
tartis su V. Žuku nutraukiama,
nes joje numatytos sąlygos „ne-
užkerta kelio neigiamiems rei-
šiniams“.

V. Žukas paaiškino, jog dvi
dienas jis darbe nebuvo dėl iš-
vykos į Austriją, kur apmąstęs
susiklosčiusią padėtį. Be to, jis
pabrėžė, kad visada darba radi-
juje atlikdavo stropiai ir laiku.

V. Žukas pripažino, jog po-
žiūris į gyvenimo reikinius jo
laikais ne visada būdavo tradi-
cinis. „Valstybė turi išgyventi
šio naujo mūsų visuomenės
reikšnio skausmą“, vertino
žurnalistas skandalo, kilusį dėl
jo žodžių apie D. Grybauskaitę.

LIETUVIŲ TELKINIAI

PHILADELPHIA, PA

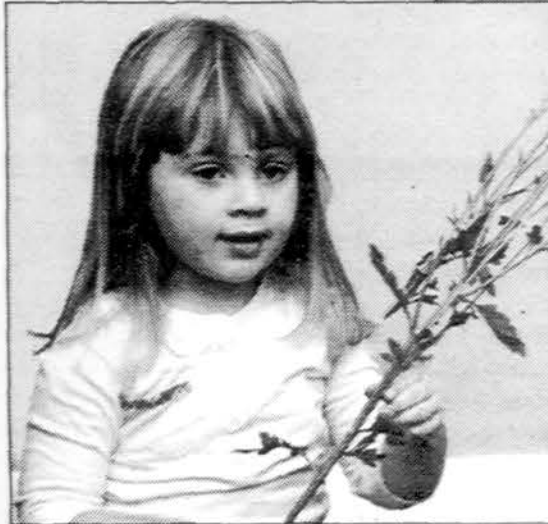
RIMTIS IR PASILINKSMINIMAS

Spalio 31 sekmadienis buvo labai neįprastas Philadelphiaje. Vinco Krėvės lietuviškos mokyklos mokiniams ir jų tėveliams.

Iš ryto buvo prisiminti Vėlinių papročiai Lietuvoje. Vienoje mokyklos klasėje buvo sukurtas labai tikroviškas lietuviškų kapinių vaizdas: čia buvo pastatytas kapelis, kryžius, žvakelės degė ir kapą dengė nukritę medžių lapai... Į klasę rinkosi susikaupe mokytojai, mokiniai ir jų tėveliai. Pradžioje, buvo prisiminti Vėlinių papročiai. Po to mokiniai padėklavo tokiai progai tinkamus eilėraščius. Mokinių žodžius palydėjo gaudūs ir ilgesingi kanklių garsai. Pasibaigus montažui, visi dalyviai padėjo ant simbolinio kapo gėlių, tuo simboliškai išreikšdami pagarbą, dėkingumą ir meilę savo mirusiems artimiesiems, mokytojams, pažįstamiems... Visas vaizdas priminė Vėlinių vakarą Lietuvoje. Truko tik žvabaus, pikto rudeniško vėjo, šalto lietaus krapijo ir šlapio takelio, vedančio į oranžinę žvakių šviesą apšviestą ramybės salą — kapines.

Bet po Mišių nuotaika labai greit pasikeitė. Į parapijos salę prigužėjo visokiausių Lietuvos istorinių asmenybių, kuriuos net sunku išvardinti: karaliai: Mindaugas ir Vytautas; piemenėliai, vaidilutės, raganos, karžygiai, kariai, sportininkai, velnias nešinas Puntuku, piratai, vienuolės, ukininiai, knygnešiai, kunigaikštys, raudonkepuraite ir kt. Net ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas atvyko, nepaisant, kad dabar Lietuvoje labai sudėtinga situacija.

Visi atvykėliai prisistatė ir trumpai papasakojo apie save susirinkusiems žmonėms. Greitai buvo sudaryta komisija, kuri turėjo nustatyti, ar atvykėliai yra autentiški, ar tik apsišaukėliai. Komisija turėjo paruošti visokių užduočių, kurias atvykėliai turėjo įvykdyti. Lietuvos istorinės asmenybės turėjo sprogdinti balionus, nenaudojant rankų ir kojų. Taip pat buvo bandoma išsiaiškinti, kuri asmenybė yra alkaniausia ir greičiausiai suvalgys ant siūlo pakabintą spurgą, nenaudojant rankų pagalbos. Teisėjai išsiaiškino, kuris veikėjas greičiausiai sugebė nupūsti medžio lapą, pūsdami per ilgą šiaudą. Ši užduotis buvo labai aktuali, nes dabar yra ruduo — daug lapų. Taip pat buvo išsiaiškinta ir

Olivija Silbert, pasirušiusi padėti geles mirusiųjų atminimui.

Aleksandra Brittain V. Kreves lit. mokyklos „Kaukių baliuje“.

Virgūtis Volertas uždega žvakelę Vėlinių iškilnėse.

taikliausia ranka, metant lankus ant moliūgo. Pasirodė, kad visi atvykėliai buvo labai šaunūs ir gabūs, todėl visi teisėjų komisijos buvo gausiai apdovanoti.

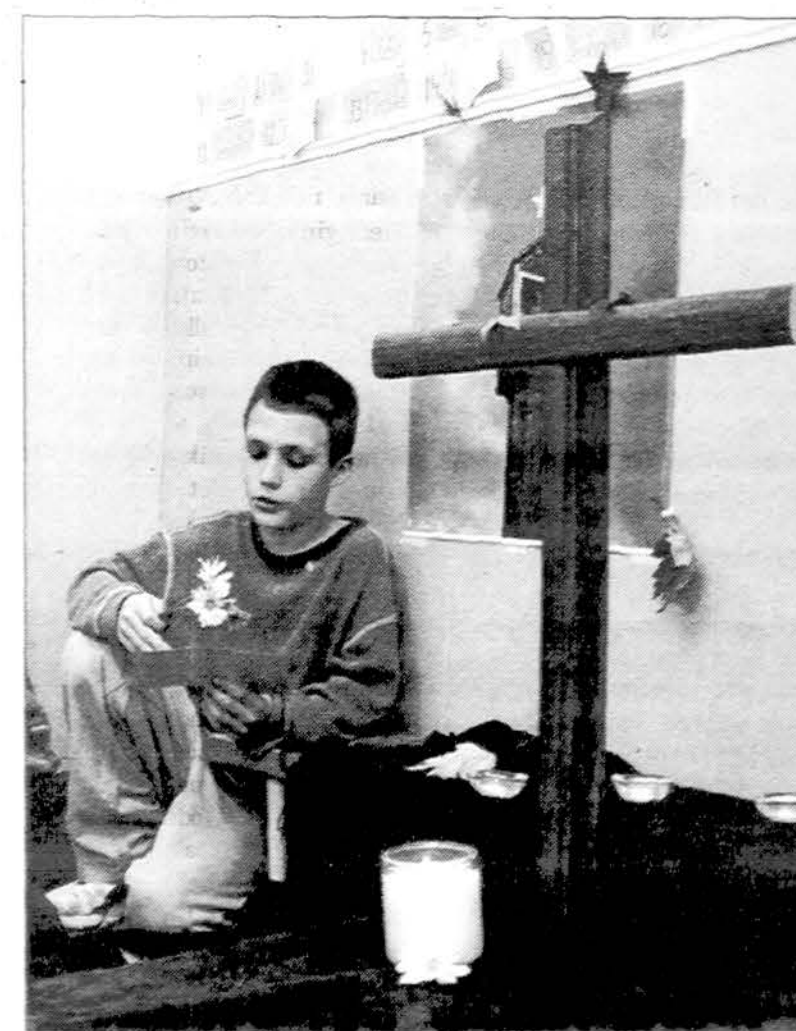
Šis renginys nebūtų galėjęs įvykti be visų mokinių, mokytojų ir tėvelių sunkaus darbo bei pasiaukojimo. Ypač daug pastangų įdėjo mokyklos vedėja Inga Celedinaitė ir Rasa

Teisėjams buvo tikrai sunku nuspręsti, kieno kaukės buvo įdomiausios, gražiausios, tad apdovanojo visus dalyvius... Iš kairės: Gintarė Geitytė-Akerly, Vytas Bagdonavičius, Danutė Surdenaitė.

„Karžygiai“ Vytis ir Andrius Duncios, žygiuoja „kaukių parade“.

Paulius Razgaitis V. Kreves lit. mokyklos ruošose Vėlinių iškilnėse.

Bobelytė-Brittain. Ingos deka mokinių turėjo progos pajusti lietuviškų Vėlinių dvasią, o Rasos pastangų dėka, visos Lietuvos istorinės asmenybės buvo taip gražiai sutiktos ir pagerbtos. Mokinių tėvai ir Šv. Andriejaus parapijos parapijiečiai, kaip visada, šauniai dalyvavo šventėje ir kartu pasilinksmino.

Vitalija Duncienė

CLEVELAND, OH

TURININGAS VAKARAS

Š.m. lapkričio 6 dienos vakare Cleveland Dievo Motinos parapijos auditorijoje susirinko pagerbti vietinių lietuvių būrys dideles iškilias kulinarijas afa Stefanijos Stasiene atminimą ir įsigyti jos turiningą knygą, kurios skoningo viršelio centre stovi dailus asotis, o pavadinimas nusako ir tos knygos turinį, ją užvardinus „Kulinarija ir papročiai“. Beveik graudu priminti, kad tos knygos autorė iškelia ir amžinybės arduos pereinamųjų metų lapkričio mėnesio 29 dieną.

Knygos sutiktuves suorganizavo Cleveland skautininkų draugovė. Vakaro programą reikšmingu žodžiu atidarė Violeta Žilionytė-Leger, o po jos kalbėjo velionės dukra Ingrida

Bublienė. Jai bekalbant, salės priekyje ant didoko ekrano stebėjome puikiai paruoštą filmą, kuriame matome, kaip Ingrida patogioje virtuvėje su savo tėveliu gamina maistą. Oficialiai programai pasibaigus, visi buvome pakviesti prie vaišių stalo, ant kurio buvo išdėstyta daugybė skanių užkandžių. Susirinkusieji galėjo įsigyti velionės naudingą maisto gaminimo knygą.

Autorė savo knygą dedikuoja savo keturioms dukroms. Įžanginiame žodyje autorė pabrėžia, jog knygoje esama ne vien valgio gaminimo receptų, bet ir jų pritaikymo prie Lietuvos papročių ir kalendoriaus datų. Knygoje, be receptų, yra daugybė spalvotų nuotraukų,

tai matome ir tortus, ir pyragaičius, ir daugybę paruoštų užkandžių. Svarbu pastebėti ir tai, kad knyga nesiribuoja vien receptais, bet analizuoja lietuviškas tradicijas, tarp jų ir Kūčių stalo paruošimą. Tai nepaprastai aukštos vertės knyga, kurią turėtų įsigyti priaugusiųjų kartos, kad ir toliau išliktų gyvos mūsų tautos šventinės tradicijos. Pavėlus į turinį, pasidaro aišku, kad maisto gaminimo receptai yra pritaikyti metų laikams ir šventėms nuo Vėlykų ar Kūčių stalo. Tai nepaprastai vertinga kulinarijos knyga, kurioje daug gerų receptų ir atspindi senos Lietuvos tradicijas.

Aurelija M. Balašaitienė

Stefania Stasiene 2000 m. gruodžio 9 d. Clevelande. Dievo Motinos parapijos svetainėje, pasirašo naujai išleistą savo pirmąją knygą „Kviečiu vaišintis“.

Lino Johansono nuotrauka.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvatinamų už prenumeratą nesučiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausio redaktore — Danutė Bindokienė

Administracijos — Valentinas Krumpelis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

El-paštas: administracija@draugas.org

redakcija@draugas.org

rasine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

DR. TOMAS ZUBINAS
DANTŲ GYDYTOJAS

4560 W. 103rd St.,
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155.

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbama lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuvians suvarkys dantis už priėmimą kainą.
Sustatymui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLIABA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGA

219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

CLEVELAND, OH

PRISIMINTAS „DIRVOS“
REDAKTORIUS

Buvęs savaitraščio „Dirvos“ redaktorius Jonas Čiurberis.

Spalio 10 d., sekmadienį, Dievo Motinos parapijos bažnyčioje šv. Mišios buvo aukojamos už afa Joną Čiurberį, visuomenininką ir buv. „Dirvos“ redaktorių. Mišias, užrašytas žmonos Reginos ir velionio artimųjų, aukojė kleb. kun. Gediminas Kijauskas, SJ.

Jonas Čiurberis (1914.01.20-1994.10.20) Cleveland gyveno nuo 1949 m. iki pat mirties. Čia jis buvo vienas iš sumanytojų atkuriant korp! Neo Lithuania išeivijoje, dalyvavo organizuojant Lietuvių bendruomenės apylinkę Cleveland ir Ohio LB apygardą, bendradarbiavo „Dirvoje“ ir nuo 1962 iki 1968

m. buvo savaitraščio vyr. redaktorius. Pilypas Narutis, kalbėjęs kartu su Čiurberiu Stutthofio kacetė, „Dirvoje“ prisimena velionį, kaip „turėjusį aštrią plunksną, užpildžiusią tremties laikraštį už Lietuvos ribų puslapius“.

Lietuvos okupacijos stipraus rezistentas, laikraštinių ir veikėjo sutuoktuves su Regina Steikunaitė palaimino taip pat buvęs to paties nacių kacetos kalnys kun. Stasys Yla 1943.03.13.

Velionis palaidotas Visų Sielių kapinėse, Chardon, Ohio.

Velionio redaguotas savaitraštis „Dirva“ ir toliau spausdinamas Cleveland. Pagal oficialų savaitraščio pranešimą (2004.10.26), laikraštis spausdinamas 1,300 egz. tiražu, turi 1,004 apmokamus prenumeratorius. Leidžia „Vilties“ Amerikos lietuvių spaudos ir radijo draugija. Redaguoja redaktorių taryba. Administratorius Algirdas Matulionis, nuoširdžiai dirbęs Šv. Jurgio parapijoje.

Redaktoriaus Jono Čiurberio mirties dešimties metų prisiminimas po Mišių buvo tęsiamas „Gintaro“ restorane, dalyvaujant velionio žmonai Reginei, giminėms ir kviesiems bičiuliams.

V. Rociūnas

PRENUMERUOKITE „DRAUGĄ“

Metams JAV — 100 dol.
Metams tik šeštadienio laida 60 dol.
Metams tik „Bičiulystės“ laida 40 dol.

DRAUGAS

Š.m. lapkričio 13 d., šeštadienio popietė, į Šv. Kryžiaus parapiją Čikagoje — kaip senais laikais — susirinko lietuviai, paminėti šios, kadaise buvusios tik lietuviškos parapijos 100 metų sukaktį. Į iškilmės buvo atvykęs ir vysk. Paulius Baltakis, OFM, kuris, kartu su kitais kunigais, koncelebravo Mišias ir pasakė pamokslą. Giedėjo „Dainavos“ ansamblis, vad. Dariaus Polikaicio; apeigos vyko trimis kalbomis: lietuvių, ispanų ir anglų. Dabar parapijoje vyrauja ispanų kalba, nes Šv. Kryžiaus bažnyčios apylinkėje gyvena daug meksikiečių.

Jono Kuprio nuotrauka.

AR KEISTI AMERIKOS KONSTITUCIJĄ?

ALEKSAS VITKUS

Keisti konstituciją? Atidus skaitytojas gal prisimins, kad „Drauge“ šia tema ir net ta pacia antrašte, jau buvo rašyta. Taip, rašiau apie tai kovo mėnesį, bet straipsnis tuomet kazkodėl pasirodė „Draugo“ puslapiuose tik savotiškai pagarsėjusią balandžio 1 dieną. Gal todėl, kad ten buvo nagrinėjamas prezidento Bush pasisakymas, kad jis remtų konstitucijos pataisą, uždraudžiančią tos pačios lyties asmenų santuokas? Dabar, tik ką pasibaigus rinkimams, ir dar neatslūgus porinkiminių susidomėjimui, panagrinėkime tą pačią konstitucijos keitimo temą ir vėl, tik iš visai kitokio taško.

Amerikoje, kaip ir visose demokratines šalyse, rinkimai paprastai yra pravedami visuotinio, lygaus, tiesioginio ir slapto balsavimo forma, ir juos laimi daugiausia balsų gavęs kandidatas. Taip yra renkami senatoriai, Atstovų rūmų nariai, gubernatoriai, merai ir kt. Yra viena didelė ir mums kartais sunkiai suprantama išimtis — Amerikos prezidento rinkimai. Ta išimtis gal turėjo logišką pagrindą prieš 215 metų, kai Kongresas 1789 m. patvirtino Konstituciją, kurios II straipsnio pirmas skyrius nustatė, kad kiekviena valstija turi paskirti delegatus, kurie gana komplikuotai, bet detaliai aprašytą, būdu ilgai išrenka prezidentą. Kiekviena valstija gali turėti tiek delegatų, kiek ta valstija turi senatorių ir atstovų Kongrese. Kadangi Kongrese yra 100 senatorių, ir 438 atstovai, bendrame balsavime dalyvauja 538 delegatai.

Panaši delegatų (electors) sistema veikė jau nuo Romos imperijos laikų, kuri pagaliau subyrėjo 1806 m. Tada tik princa ir kiti kilmingieji galėjo rinkti kokį (dažniausiai vokiečių) karalių, kuris būdavo karūnuojamas imperatoriumi. Amerikos pirmieji tėvai, rašę Konstituciją, galvojo apie kažką panašaus. Nors jie Konstitucijos įžangoje įrašė „We the People“ balsavimo teisė buvo numatyta tik baltiesiems, ir tik vyrams, kurie turėjo nuosavybę. Tas turbut ir paakstino delegatų rinkimo tvarką. Ačiū Dieviui, demokratijos Amerikoje per porą šimtų metų pažengė tiek, kad galima sakyti, jog šiandien balsuoti gali beveik visi suaugusieji. Vis dėlto šiandien ne vienas mano, kad tokia netiesioginio balsavimo tvarka yra jau pasenusi ir yra reikalinga

ga pataisymo.

Daugelis amerikiečių buvo užmiršę tą išimtį dėl tiesioginio balsavimo, ir prieš ketverius metus jie buvo nustebe, kai prezidentinis kandidatas Al Gore rinkimus pralaimėjo, nors ir buvo gavęs pusę milijono balsų daugiau kaip prezidentu tapęs George W. Bush. Kodėl? Pasirodo, kad Bush surinko daugiau rinkiminių (electoral) balsų negu Gore, ir to užteko. Balsuotojai tik tuomet prisiminė, jog balsavo ne už prezidentinį kandidatą, bet tik už jų valstijos rinkėjus (electors), kurie atiduoda savo balsus už daugiausia balsų toje valstijoje surinkusį kandidatą.

Panašiai galėjo atsitikti ir šimmet. Jei Kerry būtų laimėjęs Ohio valstiją, jis būtų prezidentu, nors Bush jį ir būtų pralenkęs beveik 4 milijonais balsų. Tas pats atsitiko du kartus ir XIX šimtmečiu, kai 1888 m. Benjamin Harrison, o 1876 m. Rutherford Hayes tapo Amerikos prezidentais, nors jų oponentai buvo surinkę daugiau populiarių balsų. Dar keistesnių dalykų atsitiko, kai būdavo daugiau negu du svarūs prezidentiniai kandidatai. Tas atsitiko 1860 m., kai Abraham Lincoln negavo balsų daugumos, bet vis tik tapo prezidentu. Tas pats pasikartojė ir XX amžiuje, kai 1912 m. iš trijų kandidatų prezidentu buvo išrinktas Woodrow Wilson.

Tokia prezidento rinkimų tvarka buvo nustatyta originalios 1789 metų Konstitucijos. Jos autoriai norėjo, kad delegatų balsuotų pagal jų asmeniską nuomonę, bet taip neįvyko, nes jau pirmuose 1796 m. rinkimuose delegatai buvo įpareigoti balsuoti už savos partijos kandidatus. Taip jie tapo paprastai „rubber — stamps“, kuriais liko ir iki šiol. Rinkimų tvarką 1804 m. šiek tiek pakeitė XII Konstitucijos pataisa, bet to nepakako. Pagaliau tik 1952 m. Aukščiausiasis teismas nusprendė, jog politinė partija turi teisę reikalauti, kad delegatas tikrai balsuotų už jo partijos nominuotą kandidatą. Stebėtina, bet jau 1956 m. vienas Alabamos delegatas, turėjęs balsuoti už Adlai Steven-son, balsavo už kažkokį teisėją, kuris nebuvo prezidentiniu kandidatu. Po ketverių metų kitas Oklahoma valstijos respublikonas delegatas balsavo už demokratą sen. Harry Byrd. Abiems atvejais Kongresas triukšmo dėl to nekėlė, turbūt todėl, jog tokie keisti išsišoki- mai baigminiu rezultatu ne-

pakeitė.

Tokia dabartinė netiesioginio balsavimo tvarka dramatiškai parodė savo nepatogumus ir trūkumus, vykstant paskutinių rinkimų kompanijai. Valstijos (swing states), kur iš anksto buvo sunku nuspėti, kur pasvirs dauguma. Iš Bush ir Kerry sulaukė neporcingai daugiau dėmesio, negu kitų valstijų balsuotojai. Jie beveik nelankė nei Kalifornijos, nei Illinois, kur demokraičiai tikėjosi lengvos pergalės. Apleido jie ir Texas, kur Bush buvo aiškus favoritais. Kam kovoti, jei žinai, kad vis vien laimėsi? Už tai valstijos, kaip Michigan, Ohio, Iowa ar Wisconsin, kuriose balsavimo rezultatus buvo sunku įspėti, abu kandidatai, galima sakyti, beveik apsigyveno, ir lankėsi ten po keliolika kartų.

Atsimerant, kiek buvo pasakyta jau visiems nusibodusių, vis kartojamų abiejų kandidatų kalbų, užmetimų, priešiškų ir pažadų, gal tai ir nebuvo didelė tragedija, kad mus Bush ir Kerry taip apleido. Toks kandidatų elgesys, betgi davė progos suprasti, kaip šitokia delegatų tvarka suteikia neproporcingai daugiau svorio gyventojais negausių valstijų balsuotojams. Wyoming su apie pusę milijono gyventojų turi tris delegatų balsus, kas jai duoda vieną delegatą už 167,000 žmonių. Tuo tarpu Illinois, kur gyvena 12,6 mln. žmonių, turi tik 21 delegatą, o tai yra vienas delegatas už 600,000 žmonių. Ką tai reiškia? Kad vieno Wyoming piliečio balsas yra vertas trijų Illinois piliečių balsų? Žinoma. Bush tikrai dėl to nesiskundė.

James Madison, ketvirtasis Amerikos prezidentas (1809—1817), kuris turbūt daugiau negu kas kitas buvo prisidėjęs prie tokios balsavimo tvarkos sukūrimo, pats asmeniškai norėjo tiesioginio balsavimo. Tačiau, suprasdamas, kad ano meto ilinins balsuotojas, neturėdamas progos susipažinti su kandidatu ir jo programa, sutiko su jo kolegų siūloma delegatų sistema (Electoral College), pagal kurią prezidentą turėjo rinkti kiekvienos valstijos įstatymdaviai, o ne pavieniai neinformuoti piliečiai. Juk tuomet nebuvo nei gerų susiekimo priemonių, nei visaglaides bei visapusiškos žiniasklaidos, kurios šiandien tikrai netrūksta.

Daug buvo nebalasavusių pvz., Illinois valstijoje, kuri jau buvo senokai žiniasklaidos

„nurašyta“ kaip Kerry žemė. Bush šalininkai nebalsojo, nes žinojo, kad jų balsas už Bush jam nieko nepadės, o sekė Kerry irgi nebalsojo, nes nematė reikalo. Gal reikėtų suvaržyti priešrinkiminius apklausinėjimus, kurie iš anksto nuspeja, kas kokią valstiją laimės, ir taip atbaido piliečius nuo balsavimo. Kas žino, gal ir Illinois Bush būtų laimėjęs, jei jo šalininkai nebūtų buvę iš anksto atgrasinti nuo balsavimo.

Tiesioginio balsavimo priešininkai mano, kad toks balsavimas privestų prie atsiradimo naujų partijų ir smulkaus balsų susiskirstymo, kaip atsitinka Lietuvoje. Be to, įvedus tiesioginį balsavimą, ar kandidatai nesužadėtų tik didžiųjų valstijų piliečius? Bet žymesni politologai aiškina, kad amerikiečiai nemėgsta balsuoti už tuos, kurie neturi tikros galimybės laimėti, kaip pvz. liberalų partija ar Žalioji. Prisimin- kime, kad tiesioginis balsavimas Amerikoje sklandžiai veikia renkant senatorius, merus, šerifus, ir dėl to neatsirado naujų partijų. Tad kodėl nepasukti į tiesioginį balsavimą ir prezidento rinkimuose?

Argumentas, kad tiesioginis balsavimas privestų prie daugybės persikačiavimų, kaip prieš ketverius metus atsitiko Floridoje, neatlaiko kritikos, nes tuo metu Floridoje galutinė pasekmė priklausė tik nuo kelių šimtų balsų skirtumo, tuo tarpu kai tiesioginiame viso krašto balsavime skirtumas greičiausiai būtų daug didesnis, ir pralaimėtojas, neturėdamas jokio šanso laimėti, net kai kur ir persikačiavus balsus, netrukdytų priėti galutinio sprendimo.

Dar kiti bando aiškinti, kad nereikia keisti dabartinės tvarkos, nes tik labai retai pasitaiko, kad daugiausia balsų gavę kandidatai nelaimi rinkimus. Bet kam toks anachronizmas, tiek tarpininkai, t.y. tariami delegatai (electors), kuriuos mes biurokatiškai ir tik fiktyviai igaliojame? Balsuokime kaip beveik visas pasaulis balsuoja, tiesiogiai, ir todėl keiskime Konstituciją!

Konstitucijos keitimas nėra vaikų žaidimas, ir jos nereikėtų keisti dėl kokių paprastų nereikšmingo reikalo. Antra vertus, Konstitucijos kūrėjai patys žinojo, kad jų kūriny negali būti tobula. Taip ir atsitiko. Juk jau buvo padarytos net 27 pataisos, pvz., tiesioginis balsavimas renkant senatorius (1913).

Nukelta į 5 psl.

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Lai gyvuoja Latvija!

Šiandien, lapkričio 18-ąją, sveikiname brolius latvius, švenčiančius Nepriklausomybės šventę!

Lietuva ir Latvija — bendro likimo sesės. Vienintelės tokios dvi visoje planetoje. Amžiams sujungtos baltų giminytės ryšiais, nors daugeliu atveju tarpusavyje susvetimėjusios, tarytum besistengiančios nutraukti tuos brangius saitus.

Tiek Lietuvos, tiek Latvijos istorijos keliai iš esmės ejo greta. Tos pačios okupacijos, tie patys valstybės kūrimo vargai, tie patys pavojai iš daug stipresnių, didesnių priešų, besitaikanciu pagrobti jų žemės kampelių, prigludusių prie Baltijos jūros. Ir tegalime stebėtis, kad tarp Latvijos bei Lietuvos visais laikais buvo tarytum užvara, dažnai net suzaibuojanti nesusisiekėjimu, nepaisant, kad ir lietuvių, ir latvių kalba priklauso tai pačiai baltų kalbų šeimai. Tiesa, kalbininkai latvių kalbą laiko „naujesne“, labiau sumodernėjusia, prisirinkusia daugiau svetimybų (galbūt tai buvo anksčiau, bet dabar lietuvių kalba svetimybų gausumu galėtų su bet kuo lenktyniauti). Be abejo, latvių kalbai nemazai įtakos turėjo vokiečių kalba, nes Latvijai teko išgyventi ne vieno dešimtmečio vokiečių (kryžiuočių, ypač kalavijuočių) okupaciją, kai tuo tarpu lietuviai įstengė nuo jų apsiginti. Tačiau lietuvių kalbai labai pakenkė rusų ir lenkų įtaka: pirmoji jėga brukama; pastaroji savu noru (ypač aukštuomenės) įsisavinama, tikint, kad lietuviškai kalbėti „tinka tik muzikams“. Visgi šios baltų kalbos išlaikiusios daug panašumo ir lietuviui nesunku suprasti bent trečdali latviškų žodžių, o latviui — galbūt tiek pat lietuviškų.

Lietuva po Pirmojo pasaulinio karo nepriklausomybę paskelbė 1918 m. vasario 16-ąją. Latvija į laisvą, nepriklausomą tautų šeimą įsirašė tu pačių metų lapkričio 18-ąją, prieš tai išgyvenusi — kaip ir Lietuva — rusų ir vokiečių okupacijas, atgimimo laikotarpį, kovas dėl nepriklausomybės ir kitus sunkius laikus.

Latvija, vėl kaip ir Lietuva, laisvę prarado po kiek daugiau kaip 20 metų, kai Maskvos

diriguojama Sovietų Sąjunga, amžinai trokšianti „vartų į pasaulį per Baltijos jūrą“, įjungė Latviją į savo „itakos sferą“. Sovietų okupacijos įkandini seke Antrasis pasaulinis karas, vokiečių—nacių okupacija, o po to vėl sovietų valdžia.

Čia galbūt lietuviams kiek geriau pasisekė. Prasidėjęs ginkluotas partizanų pasipriešinimas okupantui, apie dešimt metų buvo stipri užvara kolonistų antplūdžiui į Lietuvą. Rusams atrodė pavojinga apsigyventi valstybėje, kur nuolat grėsė partizanų puolimo pavojus. Todėl į trėmimų, areštų, buvusius žydų ar išeigusių ir Vakarų lietuvių gyvenvietes atveiviai iš Rusijos nelabai veržėsi. Latvijoje ištremtųjų, pasitraukusių ir Vakarų ar dėl kitų priežasčių ištuštėjusias sodybas, ypač miestuose, nedelsiant užėmė kolonistai rusai. Dėl to ir dabar, jau po nepriklausomybės atkūrimo, Latvija tebevargsta su rusakalbiais, įvairiais būdais besistengdama juos „sulatvinti“ ir nuolat susilaukdama aštrių priekaištų iš Maskvos dėl rusakalbių „teisių pažeidimų“.

Visgi, kaip ir Lietuva, iškentusi visas okupacijos negandas, Latvija vėl laisva, nepriklausoma, įsijungusi į tarptautines ekonomikos bei gynybos organizacijas. Tad nelengva šiandien suprasti tarp Latvijos ir Lietuvos nuolat atsirandančias problemas — dėl sienų, dėl žvejybos Baltijos jūroje, dėl kai kurių kitų klausimų. Neatrodė, kad ir užsienyje gyvenantys latviai bei lietuviai glaudžiai bendradarbiauja. Dažniausiai jie vieni kitus ignoruoja, išskyrus tuomet, kai iškyla bendras reikalas, pvz., įsijungimo į NATO, kuomet tiek latviai, tiek lietuviai dirbo vieningai.

Nejaugi tie sprūdžiai atsiranda dėl to, kad šios dvi tautos giminingos? Juk žinome, kad tarp giminių dažnai kyla įvairūs nesutarimai, net susipriešinimas. Kadangi ir Lietuva, ir Latvija šiuo metu turi vakariečius prezidentus, jie turėtų ypač dėti pastangas, kad šios dvi broliškos tautos labiau suartėtų: abiem tai būtų naudinga. Tad „Draugas“ šiandien, Latvijos Nepriklausomybės šventėje, tiesia ranką broliams latviams ir juos nuoširdžiai sveikina!

VASARA LIETUVOJE

IERONIMAS TAMKUTONIS

Nr.5

Keliuose budintys policininkai mažai ką atvykstantiems galėjo padėti. Atvykstantieji, nežinodami, kad jie yra dar už 2–5 km nuo Kernavės, išlipė iš automobilių, ejo pėsti Kernavės link. Laimei, mūsų grupė po trumpo pasivaikščiojimo po Kernavės aikštę, paliko ją po antros val. Mums truko per valandą laiko nuvažiuoti apie 10 km.

Rinkimų epizodai

Buvo penktadienio popietė, prieš pat pirmą prezidento rinkimų ratą. Kauno Žaliakalnyje, priešais Kalnietų polikliniką esančioje aikštelėje, buriavosi kelios pagyvenusių vyrų ir moterų grupės. Smalsumo vedamas, priėjau prie jų. Paaškęs, kad tai buvo Pakso rėmėjai, diskutuojantys, kaip reikia elgtis per ateinančius rinkimus. Vieni aiškino, kad reikia rinkimų sraše išbraukti visus kandidatus ir įrašyti Pakso; kiti — kad iš viso nereikia balsuoti. Vienas senyvo amžiaus vyras, kurio didelė ir vešli barzda priminė rusų sentikius, garsiai vardino konstitucijos straipsnius, pagal kuriuos, pasak jį, Pakso būtinai turėjo būti įrašytas į renkamuųjų sąrašus, nes kitaip tai busiantys tikrai

nedemokratiški rinkimai ir konstitucijos pažeidimas.

Diskusijas staiga nutraukė atėjusi senyva moteris — ji atnešė bulvarinį rytdienos „Vakaro žinios“ laikraštį, kuriame buvo įdėtas Pakso pareiškimas. Paėmęs iš jos laikraštį, barzduolis pirma tyliai vienas sau perskaitė tą pareiškimą, tada su džiaugsmu ir pakeltu tonu jį perskaitė visiems, — visi Pakso rėmėjai turėtų balsuoti už K. Prunskienę! Susirinkusieji nudžiugo tokia žinia, o viena sulinkusi ir susijaudinusi senutė, priėjusi prie manęs, pradėjo aiškinti, kaip reikia balsuoti. Man pasakius, kad jau balsavau paštu, ji apgailestavo, nes, balsuodamas paštu, aš dar nežinojau Pakso instrukcijų savo pasekėjams.

Kitą savaitę, paaškęs pirminių rinkimų rezultatams, aš buvau Vilniuje. Privaičiame pokalbyje Seime dirbantis dešiniųjų spaudos darbuotojas pasakojo apie dešiniuosius apėmusią baimę. Pasak jų, jie buvo ne juokais išsigandę rinkimų eigos ir baiminosi, kad ateina kairiųjų vienvaldystė, — prezidentė bus K. Prunskienė, o Uspaskichas pasirinkęs tokią poziciją, kokios norės — Seimo pirmininko ar ministro pirmininko vietą.

Bus daugiau.

Straipsnio autorius tarp šarvuotų „riterių“ Lietuvos valstybingumo — Liepos 6-osios — šventėje Kernavėje.

PAJUDĖJO LIETUVIŲ ŽURNALISTŲ SAJUNGA

Šių metų spalio mėn. Lietuvos žurnalistų sąjungos narius pasiekė Lietuvos žurnalistų sąjungos žiniaraštis Nr. 7, redaguotas Vinco Šalčiūno Floridoje.

Žiniaraštio pradžioje ir kolegų kreipiasi LŽS pirmininkas Kęstutis K. Miklas: „LŽS valdyba tikisi, kad netolimoje ateityje bus išrinkti asmenys, kurie jos funkcijas perims ir toliau sėkmingai mūsų sąjungai vadovaus. Valdyba yra patenkinta, kad mūsų narių skaičiai labai sumažėjus, vis dėlto buvo galima darbą produktyviai tęsti. Nuo tos dienos, kada pradėjome sąjungai vadovauti (tai buvo prieš 6 metus), Anapilin iškelio net 55 mūsų nariai... Džiaugiamės, kad ir mūsų sąjungą jau atkreipė dėmesį ir naujieji ateiviai. Šios valdybos kadencijos metu net 24 papildė mūsų gretas (11 šiemet). Taip pat ir LŽS įstojo ir trys Lietuvoje gyvenantys žurnalistai.

Nepaisant to, kad jau treji metai gyvena Floridoje, niekad nesijutau atitrūkęs nuo atsakomybės sąjungai. Visas darbas ejo įprasta vaga dar ir dėl to, kad galėjau remtis nepaprastai darbščiu naujuoju sekretoriumi ir žiniaraščio redaktoriumi Vincu Šalčiūnu... Beveik visi dabartinės valdybos nariai jau yra sulaukę brandaus — per 80 metų amžiaus ir yra nusipelnę poilsio. Pats laikas reikalauja, kad sąjungos vadovybė būtų jaunesnė, iš kurios kiltų naujos idėjos išvystyti tokią veiklą, kuri užtikrintų sąjungos augimą ir jos ilgalaikį išsilaikymą.

Reikia naujos valdybos

Pagal LŽS įstatus, centro valdyba turėtų būti renkama kas treji metai, tačiau tai nebuvo praktikuojama. Prieš dabartinę buvusią valdybą be oficialių pratęsimų vadovavo net 12 metų. Išrinkti naują valdybą toje pat vietovėje nėra taip lengva, kai nariai išsiskleidę per kelis kontinentus. Dabartinė valdyba, didžiausią dalį savo dėmesio skiria Čikagai, kur koncentruojasi beveik visos JAV lietuvių kultūrinis gyvenimas ir pakankamai sąjungos narių gyvena, — rašoma žiniaraščio 2-ame puslapyje.

Nauji LŽS garbės nariai

Iki šiol naudojamų LŽS įstatų 18-asis paragrafas sako: „Lietuvių žurnalistų sąjungos centro valdyba turi teisę pakelti sąjungos garbės narius ir nenarius, nusipelnusius lietuvių spaudos, kultūros ir lietuvių ugdymui, už nuopel-

nus sąjungos labui, ir sąjungos mecenatus“.

„Dabartinė valdyba dėl narių pakelimo garbės nariais buvo konservatyvi. Tik 1998 m. žurn. Aurelijai Balašaitienei minint 75-metį, valdyba atkreipė dėmesį į jos didžiulę duoklę išeivijos spaudai ir ją pakėlė sąjungos garbės nare. Valdybos nutarimu nuo 2004 m. rugsėjo 1 d. pakeliami LŽS garbės nariais: Vytautas Kasniūnas, Karolis Milkovaitis ir Edvardas Šulaitis.

Sukaktuvinininkai

Žiniaraštyje plačiai aprašomi sukaktuvinininkai LŽS nariai. 75-mečiai: Anatolijus Šlutas ir Edvardas Šulaitis.

80-mečiai: Aurelija M. Balašaitienė, Bronius Juodelis, Marija R. Tubelytė-Kuhlman, Algirdas Nakas, Jūratė Pečiurienė, Petras Petrutis, Julius Vebaitis, Pranas Zundė.

90-mečiai: Vytautas Kasniūnas, Zuzana Juškevičienė, Stasys Garliauskas, Balys Raugas ir Zigmantas Raulinaitis.

95-mečiai: Ignas Medziukas ir Anicetas Simutis.

Mirusieji

Žiniaraštyje minimi tik 2003–2004 m. mirusieji: kun. Leonardas Andriekus, OFM, Algirdas Titus Antanaitis, Kostas Dočkus, Antanas Juodvalkis, Algirdas Landsbergis, Andrius Mironas, Algimantas Antanas Naujokaitis, dr. Bronius Nemickas, Alfonsas Petrutis, Antanas Sabalis, Antanas Skirius, Cezaris Surdokas ir Juozas Žygas. Atskirai minimas LŽS valdybos narys Paulius Jurkus, išsisklavęs 2004.04.09.

Redaktorius atsisveikina

LŽS žiniaraštį iki 2000.05.30 redagavo valdybos sekretorė Salomėja Narkelienaitė. Po jos mirties redaktoriaus ir sekretoriaus vietą užėmė Vincas Šalčiūnas, tas pareigas tęsęs 4-rius metus. Žiniaraštyje Nr. 7, 2004 — rugsėjį, jis atsisveikina su žiniaraščio skaitytojais, išleidęs keturis (kas metai) numerius, išėjęs taip reikalingam poilsui.

Naujai LŽS valdybai teks tolimas „Mūsų pasaulyje“ žiniaraščio redagavimas ir leidimas tarpusavio ryšio palaikymui. Lieka ir dabartinės LŽS valdybos neatliktas darbas — „Lietuvio žurnalisto“ leidyba, „Lietuvio žurnalisto“ leidyba, anksčiau gyvavusi eilę metų iki 18 numerio, sustojus dėl stokos bendradarbių.

Bronius Juodelis

STUDENTO GARAŽE — 15 KILOGRAMŲ NARKOTIKŲ

Žinomo Kauno mediko atžala, vienos aukštosios mokyklos studentas prekiaavo dideliais kiekiais narkotikų. Per kriminalistų operaciją Kaune pas 20 metų vaiką V.T. pareigūnai rado beveik 15 kilogramų „ekstazi“ tablečių (apie 70,000 vienetų), 18,000 LSD dozių, apie 3 kilogramus marihuanos.

Taip pat rasta mažo kalibro šovinių, apie 2 litrus, kaip įtariama, psichotropinių medžiagų gamybai skirtos prekursoriaus, prancūzų policijos departamentas. Per kratas su V.T. susijusiais asmenimis, pareigūnai rado 6 mm revolverį „Alfa“ su šoviniiais.

Vienos LSD dozės kaina gatvės prekyboje siekia 40 Lt, „extazy“ tabletė kainuoja maždaug 10–20 Lt. Bendra išimtų galimai narkotikų medžiagų kai-

na gatvės prekyboje siektų 2 mln. Lt. Policijos turimais duomenimis, sulaukymas asmuo priklausantis nusikalstamai gruputei, stambiu mastu platinančiai kvaišalus.

Prie netoli Kauno Dainavos policijos nuovados esančiai narkotikų prekyvietei iš karto prilipo narkotikų prekybos centro vardas. Narkotikai buvo laikomi viename iš požeminių garažų. Kriminalinio biuro Narkotikų kontrolės valdybos viršininkas Algis Kvainickas sako, kad rasti narkotikai nebuvo gaminami Lietuvoje, o įvežti iš užsienio. Iki šiol nebuvo demaskuotas nė vienas prekeivis, pas kurį būtų rasta beveik visų rūšių narkotikų medžiagų. Dėl minėto fakto atliekamas ikiteisminis tyrimas.

(Delfi)

LIETUVIŲ TELKINIAI

LOS ANGELES, CA

KŪRYBINGOS LIETUVAITĖS

Šiemet Lietuvos dienų metu Los Angeles, CA, buvo galima sustoti prie dviejų naujų prekystalių. Dvi lietuvaitės — Sigita Newsom ir Vita Reivydaitė — ant tų prekystalių buvo išdėdusios ir pardavinėjo savo pačių pagamintus rankdarbius. Jos abi taip pat dalyvavo Lietuvos dienų programoje, todėl tarp tautinių šokių ir dainavimo, negavo laiko nei pailsėti: mergaitės smarkiai darbovos, kad kiekvienas pirkejas būtų patenkintas.

Žmonės labiausiai pirkė jų sukurto geltonus, žalius ir raudonus marškinėlius su užrašu: „Everybody loves a Lithuanian girl“. Tik per vieną dieną Vita ir Sigita išpardavė visus marškinėlius ir daug žmonių klausinėjo, kur galėtų įsigyti šiuos įdomius pirkinius.

Dalis uždirbo pelno buvo paaugę Los Angeles Stasio Ylos moksleivių ateitininkų

kuopai. Jeigu gerai pasiseks, Vita ir Sigita žada paaugti ir kitoms organizacijoms.

Šios darbščiosios ir talentingos lietuvaitės turi pageidavimą, į kurį, tikimės, visi atkreips dėmesį. Jų pačių žodžiais: „Kol ruošiamės antrą marškinėlių laidą, pagalvokite apie jūsų pažįstamas lietuvaites — kokios jos yra meilios ir kokia įdomi Kalėdų ar gimtadienio dovanėlė joms būtų šie marškinėliai. Jei norėtumėte užsisakyti, rašykite elektroniniu paštu: vitigita@hotmail.com iki lapkričio 30 d. Čekį siųskite šiuo adresu: V. Reivydaitė, 9346 Beckford Ave, Northridge, CA 91324. Vienų marškinėlių kaina yra 15 dol., arba „Trispalvės Special“ — po vienus kiekvienos spalvos (geltonos, žalios ir raudonos) — 40 dol., reikia pridėti 2 dol. persiuntimo išlaidoms padengti. Pažymėkite, kurios spalvos

Los Angeles lietuvaitės, pasipuošusios „Everybody loves a Lithuanian girl“ marškinėliais. Iš kairės: Evelyn Gulbinaite, Vita Reivydaitė ir Lina Jocaite.

marškinėlių norite ir dydį: vaikams — S, M, L; suaugusiems — S, M, L, XL. Jei turite klausimų, mielai atsakysime. Vita Reivydaitė, Sigita Newsom

KAUNO ŽAVIAUSIOJI PONIA

Konkurso „Kauno ponios“ nugalėtoja Eglė Šukienė.

Aliaus Koroliovo (Elta) nuotr.

Trečius metus surengto konkurso „Kauno ponios“ nugalėtoja lapkričio 12 d. tapo vydininkė Eglė Šukienė. Ji taip pat pelnė „Foto ponios“ titulą.

Moteris auginą 7 ir 12 metų dukteris, mėgsta fotografiją bei muziką. Talentų konkurse E. Šukienė publikai dainavo.

Praėjusių metų konkurso nugalėtoja Daiva Gužienė šių metų „Kauno ponios“ perdavė juvelyrės Ingos Stromilaitės sukurta koljė. E. Šukienė taip pat apdovanota poilsine kelione dviem asmenimis į Kroatiją.

„Vice Kauno ponios“ titulą vertinimo komisija skyrė choreografei, 13 ir 17 metų sūnų mamai Džinetai Šabliauskienei. Savo išrinktąją ją pasirinko ir publika.

„Talentų ponios“ pripažinta jauniausia konkurso dalyvė, 9 metų sūnų auginanti verslininkė Inga Budrienė. Atlikdama dainavimo numerį „Spindintys deimantai“ ji ant scenos nusileido iš palubės.

„Ponia elegancija“ komisija pripažino Džildą Valaitienę. Ji — taip pat verslininkė, auginanti 3 metų sūnų ir 15-metę dukrą.

„Kauno ponios“ rinkimuose gali dalyvauti ne jaunesnės kaip 30 metų moterys. Konkurso finale šiemet varžėsi dešimt 30–44 metų moterų, tapusių mamomis bei turinčių meninių sugebėjimų. Beveik visos finalo dalyvės turi aukštąjį išsilavinimą. Į miesto ponios titulą iš viso pretendavo 25 moterys.

(Elta)

TEIGIA PRIE KIPRO RADEŠ ATLANTIDĄ

Amerikiečių mokslininkas pareiškė radęs Atlantidą — anot jo, ji kadaise nuskendo netoli Kipro. Tai dar viena hipotezė apie daugelį šimtmečių žmonijos protus kankinusių paslaptį, kur geografiškai buvo Atlantidos civilizacija.

Robert Sarmast teigia, kad tvanas Viduržemio jūros regioną ištiko maždaug 9000 — aisiais metais iki Kristaus — anuomet į jūros gelmes paniro žemės plotas, buvęs tarp Kipro ir Sirijos. Dabar jis guli dugne pusantro kilometro gylyje. „Mes tikrai ją radome“, — tvirtino grupę tyrinėtojų vadovavęs R. Sarmast; mokslininkai tyrė jūros dugno plotą, esantį už 80 km į pietryčius nuo Kipro. „Echolotavimas parodė žmogaus statinių struktūras ant panirusios kalvos; ten išsiskiria

3 km ilgio siena, įtvirtinta kalvos viršūnė, gilūs grioviai aplink ją. Reikia dar detalesnių tyrimų“, — pasakojo jis, užsiminęs, jog pradžia tam pakaktų 250,000 dolerių.

„Absoliučiai tvirtinti negalime — sakykim, plytų forma ar mūrų skiedinio sudėtimi, nes daiktiniai įrodymai guli giliai po kelių metrų storio nuosėdomis, tačiau šalutiniai faktai tikrai neabejotini“, — tvirtino R. Sarmast, spaudos konferencijoje Limasolyje pateikęs animuotus rastosios „kalvos“ vaizdus. Jis pasakojo apie rastus kelius, kanalus, milžiniškas sienas. Viskas vos ne „identiška“ atitiko Platono aprašytą Atlantidos akropolį.

Mįslingas utopinis mitas apie Atlantidą, kurią senovėje sunaikinęs žemės drebėjimas,

vertė mokslininkus ieškoti jos buvimo vietos. Vieni „rado“ ją Atlanto vandenyne, Airijoje, Azorų salyne, kiti Graikijos pietiniame regione, dar kiti — net Pietų Kinijos jūroje.

Pasak graikų filosofo Platono, Atlantida buvusi salos valstybė, kurioje prieš 11,500 metų klestėjo pažangi civilizacija. Graikų mitologija tvirtina, kad salos valdžia buvusi taip baisiai korumpuota, kad Dievas ją sugriovė. R. Sarmast sako Atlantidos ieškojimą pagal Platono aprašymą — į priešingą pusę nuo Heraklio stulpų (manoma, jog taip vadintas Gibraltaro sąsiauris). Daugelis lig šiol priešingą pusę suprastavo esančią Atlanto vandenyne.

(BNS)

SKELBIMAI

SIŪLO DARBA

SPA CONSTANTINE NOW HIRING
Massage therapists and nail techs. Must be certified massage therapist nail tech. Must have Illinois state license.
Please call 708-945-8051, fax resume to 630-969-5333

HOUSEKEEPER PART TIME
to aid busy household.
2 days/week - 8:30 am — 4:30 pm.
1 day cleaning.
Must have references & speak English.
Call 773.661.0606.

„DRAUGAS“ IEŠKO

SAVANORIŲ - TELEMARKETING. Jei galite ir turite norą, mums reikia telefonistų - savanorių. Galite skambinti iš namų arba iš „Draugo“ raštinės. Skambinkite Valentinui tel. 773-585-9500.

Darbai reikalingi dažytojai, staliai su darbo patirtimi. Būtinai turėti mašiną. Pageidautina, kad kalbėtų rusiškai. Tel. 847-980-7887.

PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukse S. Kane, Vilma Jariūnė, Virginija Smukaitienė kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St., Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

STATYBOS, REMONTO DARBAI
ZIL CONSTRUCTION
Work: 312-388-0088
815-272-5193
Contractor
Cell/fax: 815-744-5360/773-581-5920
Zilvinas Vencius
Albert Selevi www.zilconstruction.com

NEKILNOJAMASIS TURTAS

VIDA M. SAKVICIUS
Real Estate Consultant
Nekilnojamojo turto pirkimas, pardavimas
708-889-2148

„DRAUGO“ SKELBIMŲ SKYRIUS
TEL. 773-585-9500

ISNUOMOJA

Išnuomojamas modernus 2 mieg. butas naujame name su visais baldais ar be, antrame aukšte. Už Kedzie Ave. ir 66 Pl. Tel. 708-656-6599.

Woodridge išnuomojami 1-2 mieg. naujai suremontuoti butai. 1 mieg. — \$620-\$650; 2 mieg. — \$710-\$750. Tel. 630-910-0644, Jama.

KALĖDINIAI SIUNTINIAI LĖKTUVU PRIIMAMI IKI LAPKRIČIO 18 DIENOS

Mūsų atstovai:

Los Angeles 334 E. Santa Anita, Tel:818-842-1719, Tel:818-731-9777
Bravo Coffee 238 Main Str. LEMONT, IL 60439, Tel:630-257-3300
Kalyha Corp. 338 S. Rohlwing Road, PALATINE, IL 60067, Tel:847-776-7766

TEL:1-800-775-SEND

Mūsų įstaigos:

2719 W 71 Str. CHICAGO, IL 60629, Tel:773-434-7919
8801 S. 78 th Ave, Bridgeview, IL 60455, Tel:708-599-9680
Dirbame: Pirm-Penk 8 a.m.-6p.m., Treč iki 7 p.m., Šešt. nuo 8 a.m.-3 p.m.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„CHICAGO TRIBUNE“ trečia-dienio laidoje pranešama, jog yra galimybė gauti gripo skiepus. Čikagos miestas gavo antrąją siuntą (25,000 vakcinų), kuriomis pasinaudos vyresnio amžiaus žmonės, nešios moterys ir vaikai. Ligoninės, teikiančios skiepus dirbs nuo 9 v.r. iki 3 v.p.p., lapkričio 23 d., Southwest Side Senior Service Organization, 6012 S. Archer Ave.

KRISTINA LAPIENYTĖ-BAREIKIENĖ, Lituanistikos tyrimo ir studijų centro periodikos skyriaus vedėja, valdybos nutarimu yra paskirta archyvų vicepirmininkė – redaktorės pareigoms.

LIETUVIŲ OPERA PRANEŠA, kad jau visos vietos į šeštadienio vakaus pokylį yra užsakytos. Taip pat loterijos rengėjai primena tiems, kurie pamiršo atsiųsti loterijos bilietų šaknelės, prašo nedelsiant jas grąžinti.

KUN. A. PALIOKAS aukos šv. Mišias už visus Ateitininkų šaltos fondo narius, mirusius ir gyvus, šį šeštadienį, lapkričio 20 d., Ateitininkų namų apatinėje salėje, 3 v.p.p. Po Mišių vyks metinis Fondo narių suvažiavimas. Po suvažiavimo Fondo metinės loterijos laimingų bilietų traukimas ir pabendravimas prie užkandžių.

ŠVČ. M. MARIJOS NEKALTO Prasidėjimo parapijoje gruodžio 5 d., tuoj po šv. Mišių bus susitikimas su tėvės advokatu. Galėsite klausyti jūmų rūpinamais klausimais. Kava ir vaišės už dyką, visi laukiami.

TRADICINIS SKAUTŲ KŪČIOS įvykis penktadienį, gruodžio 10 d., Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Vietos ribotos. Daugiau informacijos tel. 708-352-2664, Gintaras Aukštuolis.

LAPKRIČIO 21 D., sekmadienį, vyks LR Kariuomenės šventė. 10:30 v.r. – pamaldos jėzuitų koplyčioje; 12:30 v.p.p. programa Šaulių namuose. Dalyvaus LR konsulas Čikagoje ir LR Gynbos atašė Vašingtone.

ŠAUKIAMAS VASARIO 16-OSIOS gimnazijos būvusių mokinių suėjimas, kuris įvyks 2005 m., vasario 24 d., Lietuvių klube, Lithuanian Hall, 4880 46th Ave. North Saint Petersburg, FL 33714, tel. 727-525-5924. Planuojamas susipažinimo vakaras, iškilminga vakarienė ir šokiai. Dėl dalyvavimo prašome pranešti Valei Majauskaitei Weinhofer, 8421 29th Street East, Parish, FL 34219, tel. 941-776-3634, arba Vytautiui Biretai, 199 Sylvan Ave., Toronto, ON. M1E 1A4, Canada, tel. 416-261-4312, el-paštas: vbireta@rogers.com.

LAPKRIČIO 20 D., ŠEŠTADIENI, dr. Petras Vytenis Kisielių kalbės tema „Šalkausko ir Dovydaičio idėjiniai skirtumai ateitininkijoje“ Ateitininkų šaltos fondo narių metiniame susirinkime. Suvažiavimo pradžia 2:30 v.p.p. Ateitininkų namuose, Lemonte, apatinėje salėje.

JAUNIMO CENTRO TRADICINĖ vakarienė vyks gruodžio 5 d., sekmadienį, didžiojoje salėje. Jėzuitų koplyčioje 3 v.p.p. šv. Mišios, kurias aukos kunigas Antanas Gražulis, SJ, už mirusius ir gyvus centro narius bei remėjus. Mėnė programą atliks solistė Genovaitė Bigenytė, akompanuojant Mani-girdui Motekaičiui. Bus gaudi

vakarienė ir laimingų bilietėlių išrinkimas. Kviečiame užsakyti svečių stalą ar pavienes vietas. Informacija tel.: 708-447-4501 Milda Šatienė, arba 708-636-6837 Anelė Pocienė.

LINKSMA TRADICINĖ „Rudens puota“ įvyks lapkričio 20 d., šeštadienį, 7 v.v. Šaulių namuose. Aistringa A. Andriekaus muzika, skani vakarienė padės jums pamiršti visus rūpesčius ir pasidžiaugti gyvenimo linksmybėmis. Bus gaivinančių gėrimų, loterija ir linksmybių siurprizų. Ruošia gen. T. Daukanto Jūros šaulių kuopa. Informacija ir bilietai tel. 773-523-7205.

LAPKRIČIO 19 D., PENKTADIENI, 7:30 v.v. Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje grafiko Povilo Šiaučiuo parodos „Žmogus, kuris pašo varnas...“ atidarymas. Visi kviečiami apsilankyti.

RAŠYT. ČESLOVUI SENKEVIČIUI IR RAŠYT. STASIUI DŽIUGUI Lietuvių rašytojų draugijos 2004 m. literatūrinių premijų įteikimas bus 2004 m. lapkričio 21 d., sekmadienį, 3 v.p.p. Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje. Kviečiami visi, ypač seniau Toronte gyvenę tautiečiai.

TARPTAUTINĖ MOKYKLA Vilniuje (American International School of Vilnius – AISV) ieško mokyklos direktoriaus ateinančia 3-5 metams, pradedant darbą 2005 m., liepos mėnesį. Ieškoma pedagogo – vadybininko, turinčio magistro laipsnį ir susikalbancio lietuviškai. Kandidatai prašomi atsiųsti iki gruodžio 1 d. Visą informaciją suteiks John Magagna, Search Associates (search-associates.com.) arba Marcia D. Barker, AISV Search Committee Chair (barkerbmem@yahoo.com).

ČIKAGOS RAMOVĖNAI, talkinant birutietėms ir šauliams, rengia 86 m. Lietuvos kariuomenės atkūrimo sukakties paminėjimą lapkričio 21 d., Šaulių namuose, Čikagoje. Minėjimas prasidės pakeliant vėliavas prie Laisvės kovų paminklo Jaunimo centro sodelyje. Iškilmingos pamaldos bus 10:30 v.r. tėvų jėzuitų koplyčioje. Jas aukos ir pamokslą sakys kun. Antanas Gražulis, SJ, giedobinti Dianai Tukienei, tel. 248-449-4047, arba Ritai Kasputienei, tel. 248-553-0135 ir el. paštu: amberoses@hotmail.com.

Skelbimai

•PIGIAUSIA – NE PATIKIMAUSIA! Kortelės dažnai nesuveikia. Paskutinės minutės nutrupa. O kaip su bendrovėmis, kurių centrinės net ne JAV ir siūlo „ypatingus įkainius“? Dažniausiai tai prastas internetinio tipo, o ne telefoninis ryšys. Protingas vartotojas renka amerikiečių firmą (įst. 1993 m.) LITCOM. I Lietuvą iš namų ar mobilus telefonu TIK 11,9 ct., o JAV – 4,9 ct. Jokių mėnesinių mokesčių, jokių papildomų kodų. Išklotinę gaunate su savo vietine sąskaita. Registruokites lietuviškai 708-386-0556. Taisykite šandien su LITCOM! Dėmesio! Įkainiai galioja tik naujiems klientams!

Namams pirkti paskolos duodamas mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priėmiamas nuosimniais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.

Švento Kryžiaus bažnyčia minėjo 100 metų sukaktį

Prieš 100 metų, lietuvių įkurta Šv. Kryžiaus bažnyčia, šeštadienį iškilmingai minėjo savo jubiliejų. Šv. Mišias aukojo vysk. Paulius Baltakis OFM, giedojo „Dainavos“ choras, vadovaujamas Dariaus Polikaicio.

Vietinėje spaudoje, laikraštyje „Daily Southtown“, Court-

ney Greve plačiai aprašo Šv. Kryžiaus bažnyčios istoriją, bei imigrantų Druktenių likimą, kuomet Uršulė ir Feliksas Drukteniai susitiko Šv. Kryžiaus bažnyčioje. Kai jie apsi-vedė 1911 m., bažnyčiai buvo tik septyneri metai. „Jie eidavo į bažnyčią todėl, kad Mišios vykdavo jų gimta lietuvių

kalba, ir jie jausdavosi esą namuose“, – sakė Druktenių anukė Jeannette Swist.

Toliau straipsnyje „Naujai naujajame pasaulyje“ aprašoma bažnyčios įkūrimo istorija, kuomet 1904 m. grupelė lietuvių šeimų, gavę leidimą, sumokėjo 8,250 dol. už žemę 46 gatvėje, tarp Hermitage ir Wood Street. Pradžioje laikinai buvo pastatyta nedidelė bažnytelė ir mokykla. Laikui bėgant ir lietuviams gausiai aukojant, 1913 m. prasidėjo didžioji bažnyčios statyba ir jau 1915 m., rugsėjo 26 d., Šv. Kryžiaus bažnyčioje įvyko pirmosios šv. Mišios. Straipsnyje taip pat akcentuojama bažnyčios reikšmė lietuvių bendruomenei prieš šimtmetį ir šiais laikais. Straipsnis gausiai iliustruotas interjero ir eksterjero nuotraukomis.

„Draugo“ info.

Jono Kuprio nuotraukos.

PADRĄSINANTYS ŽODŽIAI LIETUVIŲ OPERAI

Malonu girdėti Lietuvių operos vadovams ir dainininkams, kurie nuo ankstyvo rudens pluša nebedami ilgas valandas užsitiesiančių repetacijų, ilgą nevienu varginančių kelionių, kad jų darbai ir dedamos pastangos neina veltui – į renginius gausiai lankosi jų gerbėjai bei bičiuliai, o daugelis Operos veiklą paremia finansiskai, taip pat pridėdami ir savo padrasinantį bei paskatinantį žodį. Vieną iš tokių gautų laiškų, norėtume čia paminėti.

Menininkė Janina Monkutė-Marks savo laiškyje vadovai rašo:

„Gerb. p. Jurgi Vidžiūnai ir p. Valcovai Monkau,

Mano pagarba Jums! Aš žinau, koks sunkus yra Jūsų „neapmokamas“ darbas. Bet kiek džiaugsmo, kai širdy lieka atgarsiai. Taip reikėjo, pakėlė lietuvių kultūrinę lazdele vienu inču aukščiau.

Tikiuosi, kad nepavargsite ir „nesusensite“ – širdis visų

jauna! Pridedu auką operai (500 dol.).“

Lietuvių operos valdyba taria nuoširdžią padėką Janinai Monkutė-Marks ir visiems remėjams atsiliepusiems į LO metinį vajų, už paskatinančius žodžius ir aukas P. Mansagni operos „Cavalerija rusticana“ pastatymui. Lietuvių opera ir jos vadovai dėsi visas pastangas, kad spektaklis ateinančių pavasarį jums ir vėl taptų lietuviškos kultūros atgaivos švente ir į ją visus iš anksto kviečia.

Be to, valdyba apgailestauja, kad šių metų vakaus pokyliui pritrūko vietų ir negalėjo patenkinti visų norinčių į pokylį atsilankyti. Tačiau valdybos pirmininkas V. Momkus šia proga kviečia visus Lietuvių operos bičiulius atvykti į šiais metais ruošiamą Jaunimo centre iškilmingą Naujųjų Metų sutikimą. Pirmininkas prizada, kad savo šaunumu ir vaišėmis pokylis pranoks visus kitus.

J. Končiū

Ieškomas vyras!?

Jums rašo Asta Janavičienė ir Laura Janavičiūtė. Gal Jūs galite mums padėti rasti Lauros tėtį **Audronį Donaldą Janavičių**, gim. 1967.01.10, Kaune. Mės jau nežino kur kreiptis, ką mums daryti. Lauros tėtis 1996 m. kovo 1 d. su turistine grupe iš Baltic Cliper firmos išvyko į JAV. Vaziavo kaip turistai, bet, deja, atgal į Lietuvą jis negrįžo. Mūsų dukrai tuomet buvo 3,5 m. Ji dažnai manęs klausinėjo apie tėtį, bet aš nežinojau ką jai atsakyti. Juk aš jokių žinių apie jį neturėjau. Klausėme jo tėvų, gal jie ką nors žino apie savo sūnų, bet sakė, kad nieko. Tuomet aš kreipiausi į Kauno m. VPK Paieškos skyrių, Migracijos tarnybą, Interpolo Lietuvos nacionalinį biurą. Interpole buvo užvesta byla ir 1998 m. gruodžio mėn.

gavau žinią, kad Audronio Donaldas Janavičius vardu, Michigan valstijoje buvo išduotas automobilio teisės. 2000.07.14 d. raštu Kauno m. VPK Migracijos skyrius mane informavo, kad Interpolo Lietuvos nacionalinis biuras duomenų apie Audronio Donaldą Janavičiaus buvimą vietą nepateikė, Kauno m. VPK Migracijos skyriui paieškosio buvimą vieta taip pat nežinoma. Tuomet gavau leidimą kreiptis į Kauno miesto apylinkės teismą. Teismas 2001.06.11 d. Audronį Donaldą Janavičių, gim. 1967.01.10 d. pripažino nežinia kur esančiu. Tačiau, maždaug prieš metus laiko, o pakartotinai prieš mėnesį, man pranešė, kad ji gyva ir sveiką matė Čikagoje. Kad jis jau maždaug prieš 2,5 m. vedęs ir turi kitą šeimą, paėmęs dabartinės žmonos pavarde, nors mūsų santuoka taip pat dar galiojo. Kiek man žinoma toji moteris turi du savo vaikus. Ar turi bendrų vaikų aš nežinau. Mes su dukra vėl bandėm klausyti jo tėvų, tačiau jie šia tema net nenori kalbėti. O mano dukra jau devinti metai nematė ir nieko nežino apie savo tėvą. Dukra norėtų pamatyti savo tėvą ir paklausti, kodėl tėvas

AMŽINAM POILSIUI PALYDĖTI TĖVIŠKĖS PARAPIJIEČIAI

Visų pirma Tėviškės parapijiečiai atsisveikino š.m. gegužės 22 d. su ilgamečiu parapijos tarybos pirmininku Kasparu Vaišvila, jį palydintį ir užsitarusią amžiną poilsį Chapel Hill, Garden West, Oak Brook Terrace kapinėse, Illinois.

Kasparas Vaišvila gimė 1924 m. gruodžio 19 d. Šilalėje, Lietuvoje. Karo veiksmų eigoje atsidūręs Vokietijoje, iš ten vėliau pasiekė pietinę Ameriką, Venecuėlą. Čia susipažinęs su būsima žmona Aurora, ją vedė ir 1958 m. atvyko su savo jauna žmona pas Čikagoje gyvenančius seserį Idą ir brolį Andrių, kurių nuo 1940 metų nebebuvo matęs. Jaunoji Vaišvilų pora susilaukė dukros Izabel, o vėliau ir 3 kitų vaikų: Annos, Alberto ir Oswaldo. Velionis prisirašė prie Tėviškės parapijos ir įsijungė į jos veiklą, buvo vėliau parapijiečių išrinktas net parapijos tarybos pirmininku. Šias pareigas ėjo daugelį metų su dideliu atsidėjimu ir rūpestingumu net iki paskutinės savo gyvenimo dienos. Kasparas Vaišvila pasijungė parapijoje gal ne tiek ilgomis prakalbomis parengimų metu, kiek nepailstamam darbu, rūpestingai prižiūrimam parapijos nekilnojajam turtui, jos bažnyčiai.

Po trumpos ligos mirus, liudiesio apgaubti liko žmona Aurora, dukros Isabel, Anna ir sūnus Albert bei Oswald. Čikagoje liudi brolio netekusi sesuo Ida Jonušaitienė su vyru Algirdu, o Lietuvoje sesuo Aldona Savickienė su vyru Jonu, brolis Oskaras su žmona Ema ir brolis Andrius su žmona Fay bei kiti giminės Lietuvoje, Amerikoje ir Australijoje.

Tėviškės parapija š.m. rugpjūčio 30 d. neteko ir Martos-Marijos Skudytės-Trumpjonienės, Anso Skudžio ir Marinkės Trakytės Skudienės dukros, kuri buvo ištekėjusi 1935 m. balandžio 27 d. už Vilius Jurgio Ėriko Trumpjono iš Trakėdžių, žinomo Lietuvos

valstybinės futbolo rinktinės žaidėjo ir uolaus Mazosios Lietuvos lietuvių draugijos veikėjo. Šioje santuokoje juodviem gimė 3 vaikai: Vilius, Arvydas ir Angelika. Trumpjonienė pasitraukė Antrojo pasaulinio karo metu iš savo mylimosios gimtinės, Klaipėdos miesto, į Vokietiją. Iš ten visa šeima 1951 m. atvyko į Ameriką ir iki 1958 m. gyveno Pittsburgh mieste, kol apsisprendė persikelti į Čikagą. Čikagoje Trumpjonų šeima įsijungė į Tėviškės lietuvių evangelikų-liuteronų parapiją. Marta-Marija Trumpjonienė įsijungė į parapijos chorą, parapijos moterų draugiją ir Mazosios Lietuvos lietuvių draugiją bei Mazosios Lietuvos fondą, be jų ji dar rėmė daugelį kitų lietuvių organizacijų.

Motinos ir senelės netekę liudi jos trys vaikai: Vilius, Arvydas ir Angelika, taip pat ir abi marčios Danutė ir Rosina, kartu su anūkėmis: Aldona, Nika, Kristina, Rūta ir Marta, bei proanūkai: Stephen, Katelyn ir Ethan.

Š.m. spalio 11 d. mirė ilgametė Tėviškės parapijos narė Ieva Šinkutė-Panavienė, anksčiau mirusios Kristinos Janickienės motina. Ieva Panavienė daug ir su pasišventimu dirbo Tėviškės parapijoje, nuo pat jos įsteigimo, kol leido jos sveikata. Velionė buvo laidojama iš Tėviškės parapijos bažnyčios. Kun. Jonas Liorenčas atliko laidojimo apeigas bažnyčioje ir palydėjo velionę amžinam poilsiui – į Lietuvių Tautinės kapinės.

Liudiesyje liko dukra Ėrika Sargautis su vyru Robertu, anukas Stephen Sargautis, anukė Irena su vyru Rytū Kleiza ir mirusios dukters Kristinos vaikai: Juozas Janickas, Arnoldas Janickas su žmona Tereze, Cyndi Janickas ir kiti vaikai.

Tėviškės parapija atsisveikino š.m. spalio 14 d. giliu liudiesiu su Leonu Gružu, vienu iš veikiausių Tėviškės parapijos

nariu, kuris po sunkios ir ilgos ligos mirė sulaukęs 75 metų amžiaus. Velionis Leonas Gružas gimė 1929 m. vasario 20 d. Marijampolėje, Lietuvoje. Vokietijoje karui užsibaigus, jis atsidūrė Nuestadt stovykloje, Schleswig-Holsteine. Jau stovykloje gyvendamas pasižymėjo nepaprasta veikla evangelikų jaunimo ratelyje, priklausė jaunimo dūdų orkestrui. Po emigracijos į Ameriką, atsidūrė Los Angeles mieste, bet 1953 m. atvyko į Čikagą ir 39 metus dirbo Peoples Gas firmoje, kol išėjo į užsitarusią pensiją.

Leonas Gružas buvo nepaprastai veiklus, darbingas ir pilnas visokių sumanymų žmogus. Jis veikė ne tik Neustadte arba evangelikų jaunimo suvažiavimuose Imshausen pilyje, jis veikė ir Amerikoje, niekada nesėdėjo nieko nedirdamas. Pradžioje priklausė „Pirmyn“ chorui ir buvo Lietuvių Operos choro nariu. Be to, daug metų vadovavo Tėviškės parapijos chorui, visokiais būdais padėdamas choro vadovams Martynui Lacyčiui ir vėliau Jurgiui Lampsaciui. Tėviškės parapijai įsigijus nuosavus maldos namus, Leonas Gružas prisidėjo taip pat savo darbu, prie jų tinkamo paruošimo ir papuošimo.

1962 m. lapkričio 24 d. tuoliai kun. Anso Trakio sutuoktas su Gerda Idzelyte. Juodu vėliau susilaukė dviejų vaikų: Louisės-Marijos ir Leono Martino. Nuo 1967 m. iki mirties gyveno Glen Ellyn, Illinois.

Giliame liudiesyje liko žmona Gerda, dukra Louisa-Marie su vyru Kevin Fahey ir sūnus Leonas Martin su žmona Kathy ir juodvių vaikais Anna-Marie ir Rachel-Lynn, brolis Eduard Gružas su žmona Christel ir sesuo Hildegard su vyru Hans Forstel bei jų šeimomis, bei kiti giminės Amerikoje, Kanadoje, Vokietijoje ir Lietuvoje. Leono Gruzo netekus liudi ir visa Tėviškės parapija Čikagoje.

Valteris Bendikas

ją paliko, nesirūpina ir net nesidomi kaip ji gyvena. Juk dukra iš tėvo negavo nei vieno pasveikinimo gimtadienio proga, nors mes gyvenam ten pat iš kur jis išvažiavo, nejam neidomai ir visai nerūpi kaip auga ir gyvena jo pirmagimė duktė. Kiek man žinoma tėvas savo vaikui turi pareigą padėti, pasirūpinti ja.

Aš suprantu, kad mano vyras pakeitė pavardę tam, kad mes jo nerastume, bet kad ir Amerikoje keičiant pavardę, turėjo būti pateiktas motyvas, kodėl keičiama pavardė, turėjo būti kažkokios dokumentai apie santuoką ir pavarde pakeitimą. Audronio Donaldas Janavičius asmens kodas 36701101153. Jei jis vedė

prieš keletą metų, tai jo dabartinė santuoka negalioja, nes jis nebuvo išsiskyręs su manim. Prašau, padėkite mano dukrai Laurai, surasti tėvą.

Su pagarba
Asta Janavičienė ir Laura Janavičiūtė
Rasytės 32-6
48116 Kaunas 3040
Lithuania